

Температура расте. Ближи се финале. Није, погађате, овде реч ни о метеорологији, ни о завршници европског првенства у фудбалу, већ о преговорима о састављању српске владе. Јуче сам, у размаку од пола сата, на улици срео два, како се то каже, „обично добро обавештена извора“ који су ми, као највећу могућу ексклузиву, пренели да је „све договорено“ и да је влада већ фомирана, само се чека још дан-два да се то званично објави. (А при томе се, претпостављате, радило о две дијаметрално супротне информације шта је то „договорено“ и ко владу прави.)

Из појединих странака понекад чак и у истом дану стижу потпуно опречне информације, а медији са својим „поузданим изворима“ све отвореније саучествују у том свеопштем спиновању. Елем, очигледно је да се расплет сапунице зване „формирање српске владе“ ближи крају. А при крају се, познато је, на сто бацају сви адути, активирају сви преостали ресурси и све припремљене пушке морају да буду опалјене. У сваком случају, немојте имати никакву дилему око тога да, шта год изјављивали, заправо сви покушавају да владу направе, то јест, да у владу уђу и да у њој заузму што боље позиције. А они који на крају у томе не буду успели саопштите нам како „нису желели да се одричу својих принципа“ и да „овако састављена влада неће саставити ни годину дана“.

Један од најактуелнијих спинова који се могу чути ових дана јесте онај како нам владу (опет!) „праве странци“. С тим да се истиче како је овога пута у причи око формирања владе – за разлику од, наводно, равнодушних западњака – много више инволвирана и ангажована руска страна. Наводно, Руси су максимално залегли за владу СНС-СПС-УРС, напредњаци са своје стране нуде све живо, Динкић је увелико за, док се Дачић још помало колеба. Е, сад, ту има неке истине макар утолико што ми се чини да, због његовог „минулог рада“ и антируских испада, Москва у влади заиста не би волела да види Чедомира Јовановића – као што ни, на другој страни, Американци не би волели да виде Коштуницу, због чега се, узгред речено, ДСС готово и не помиње у овим комбинацијама. Све остало је за велике светске играче у већој или мањој мери пожељно или макар „толерабилно“, а свакако недовољно вредно њиховог превеликог труда или конфронтација са другом страном.

Дакле, не кажем да нема заинтересованих (поготово ако се у пакет убаци и евентуални дил о куповини Телекома и ЕПС-а, и понека регионална „хуманитарна база“, с једне, или, пак учешће у каквој „хуманитарној мисији“, с друге стране), али мислим да је, барем овога пута, ово што гледамо на српској политичкој сцени ипак превасходно серија домаће, политичко-тајкунске производње. При чему чак не би требало сасвим искључити ни

могућност да се иза превелике галаме о томе како, „Руси долазе“, крије само вешт маневар старих мешетара да себи у прилог поново мобилишу поједине центре моћи – или чак да нам своју већ одрађену и спремљену комбинацију продају и представе као „руску“. Уосталом, један од разлога драстичног пада популарности ЕУ у Србији, поред економске кризе, јесте свакако и улога коју су Брисел и западне амбасаде имале приликом формирања претходне владе, тако да није искључено да би једна нова, више или мање проблематична влада, осумњичена као „руска“, могла имати сличан – неповољан – ефекат на тренутно веома високи рејтинг Русије међу Србима.

Другим речима, по цену да испаднем наиван у односу на експерте којима, ваљда, сценарио на увце диктирају Александар Конузин и Мери Ворлик (а можда чак и Обама или Путин лично!), сматрам да се странци тренутно мање активно мешају у састављање српске владе него што је то био случај у свим годинама после 5. октобра. То би се, наравно, могло тумачити и оптимистички, мада сам склонији теорији по којој је то само последица чињенице да је у Србији, по њиховој процени, најважнији посао већ завршен и да су сада у питању само финесе и нијансе. Срби су, гледано у целини, углавном мирно поднели проглашење косовске независности и у том погледу тешко да ће бити неке велике промене – сем, евентуално, у правцу још већег и бржег мирења са оним што нам се сервира као „неумитност косовске независности“. С друге стране, од уласка у НАТО – ко год буде формирао владу – ионако неће бити ништа у догледној будућности, а и сама ЕУ је све више врабац на врло далекој грани.

Све у свему, далеко од тога да мислим да су потпуно незаинтересовани, али та заинтересованост и ангажман, барем када је западни фактор у питању, а онај руски се, рекао бих, тек укључује, ипак су далеко испод онога што смо гледали пре само четири године, а о двехиљадитој да и не говоримо. Хоћу да кажем да је овога пута одлука о влади много више – не апсолутно, али знатно више него у неким претходним случајевима – у рукама домаћих политичких и пословних играча, који се само повремено, према потреби, иза страног фактора заклањају и у њему траже алиби за своје личне и страначке комбинације. Не знам да ли је то разлог за нарочиту срећу, али је тако.

Добро, а шта је с владом? Веровали или не, мене далеко мање интересује њен персонални састав (мада признајем да сам, спорта ради, пристао на пар пријатељских опклада), него какву ће политику та будућа влада водити.

Код нас, међутим, владају или заживљују другачији обичаји. Много је битније „ко“ нешто каже него „шта“ се каже или ради. Односно, најважније је да се положаја докопају „наши“, шта год то значило, па ма какву политику водили и ма чиме тај свој долазак или

опстанак на власти платили. Па тако, у зависности од ситуације, позив на уклањање српских барикада на северу или подизање преговора са Приштином на премијерски или председнички ниво може да се квалификује и као „издаја“ и као „мудар државнички потез“. Баш као што се тако може тумачити и истицање новог председника како до сада из Брисела „није чуо ни један захтев који Србија не би могла да испуни“. Насупрот томе, ја мислим да је таквих захтева већ било исувише и „старомодно“ верујем да би, рецимо, окретање леђа Републици Српској или, пак, уклањање српских институција на Космету било подједнако скандалозно и неприхватљиво без обзира на то да ли тај пројект спроводили „плави“, „црвени“ или „жути“.